

تصویر بدنی مثبت در قصد فرزندآوری: یک مطالعه توصیفی تحلیلی

ناهید جراحی* - مسئول بخش داخلی بیمارستان (Jarrahi.Nahid@gmail.com)

مقدمه

فرزندآوری یکی از عوامل مهم در تحولات جمعیتی و توسعه اجتماعی محسوب می شود. با کاهش نرخ باروری به ویژه در کشورهای توسعه یافته و برخی کشورهای در حال توسعه، شناسایی عوامل تاثیرگذار بر قصد فرزندآوری اهمیت بسیاری پیدا کرده است. این مطالعه به بررسی ارتباط میان تصویر بدنی مثبت و قصد فرزندآوری در ایران می پردازد.

روش ها

این مطالعه توصیفی و مقطعی در مراکز بهداشتی شهرهای استان سیستان و بلوچستان، واقع در جنوب شرق ایران انجام شد. اطلاعات افراد در سنین باروری (زنان و مردان) از پایگاه داده وزارت بهداشت استخراج شد و ۴۷۹ نفر با روش نمونه گیری در دسترس انتخاب شدند. داده ها از طریق پرسشنامه اطلاعات جمعیتی، «مقیاس قدردانی از بدن - ۲» (BAS-2) و پرسشنامه قصد فرزندآوری جمع آوری شدند. تحلیل آماری با استفاده از نرم افزار SPSS نسخه ۲۶ انجام شد.

نتایج

در مطالعه حاضر، ۴۶ درصد از شرکت کنندگان مرد بودند و میانگین سن افراد ۲۳/۵۶ سال بود (انحراف معیار = ۸/۴). سن زنان به طور متوسط کمتر از مردان بود. میانگین امتیاز تصویر بدنی مثبت ۳۷/۵۹ (انحراف معیار = ۹/۶) و میانگین قصد فرزندآوری ۳/۶ (انحراف معیار = ۱،۶۳) بود. تحلیل ها نشان داد که بین قصد فرزندآوری و عوامل مختلفی مانند سن $p = ۰،۰۰۵$ $r = ۰/۱۲$ ، درآمد $r = 0.137$ $p = ۰/۰۰۲$ ، فعالیت بدنی $r = ۰/۱۲۷$ $p = 0.005$ و تصویر بدنی مثبت $r = ۰/۴۷$ $p > ۰،۰۰۱$ ارتباط مثبت و معناداری وجود دارد.

در دسته بندی قصد فرزندآوری به دو گروه «کمتر از ۲ فرزند» و «۲ فرزند و بیشتر»، نتایج تحلیل رگرسیون ساده نشان داد عواملی مانند سن، درآمد، فعالیت بدنی، تحصیلات دیپلم و شاغل بودن با قصد داشتن ۲ فرزند یا بیشتر ارتباط دارند. همچنین، تحلیل های رگرسیون لجستیک چندگانه نشان داد که قصد فرزندآوری در سنین بالاتر $OR = ۱/۰۷۰$ $p \leq ۰/۰۰۱$ و تصویر بدنی مثبت $OR = ۱/۲$ $p \leq ۰/۰۰۱$ به طور قابل توجهی با یکدیگر مرتبط هستند.

نتیجه گیری

این مطالعه نشان داد که تصویر بدنی مثبت ارتباط معناداری با قصد فرزندآوری در میان زوجها دارد. به عبارت دیگر، علاوه بر عوامل خارجی، عوامل داخلی مانند تصویر ذهنی مثبت از بدن نیز می توانند بر قصد فرزندآوری و رشد جمعیت تأثیر بگذارند. این یافته ها بر اهمیت توجه به عوامل داخلی در کنار عوامل خارجی در برنامه ریزی های مرتبط با فرزندآوری و توسعه جمعیتی تأکید دارند.

واژگان کلیدی:

تصویر بدنی، قصد، فرزندآوری